

ОРГАНІЗАЦІЯ «БРИГАДНОЇ» РОБОТИ СТУДЕНТІВ НА ДИСЦИПЛІНАХ ІТ СПРЯМОВАНОСТІ

ДЕНИСЕНКО В.Ю.

Одеська державна академія будівництва та архітектури, м.Одеса, Україна

Останнім часом значна увага на всіх шаблях вищої освіти приділяється якості навчання. Протягом значного терміну МОНУ разом з ЗВО працювали у напрямку створення системи забезпечення якості вищої освіти, результатом чого стало створення НАЗЯВО, а також розбудовуються системи моніторингу якості у ЗВО. Однак, незважаючи на це, питання оцінювання якості навчання з конкретної дисципліни все ще є проблемою, де бюрократичні вимоги до оформлення Навчальних програм дисциплін часто йдуть всупереч здоровому глузду підготовки фахівців певного спрямування. Насамперед мова йде про дисципліни ІТ спрямованості, де самостійна робота студента це не лише теоретична підготовка за матеріалами лекцій, а значною мірою вміння користуватися матеріалами з глобальної мережі, їх самостійний винахід й опрацювання, а також вміння працювати із програмним кодом, яке не обмежується тільки вмінням його розробки.

Також слід брати до уваги, що сучасний ринок ІТ-фахівців потребує не стільки вузьких спеціалістів-кодерів, а фахівців з компетентностями, такими як:

- здатність застосовувати професійні знання при роботі у команді;
- здатність взаємодіяти із учасниками проекту;
- здатність пристосовуватися до нових ситуацій;
- лідерські якості і відповідальність за загальне діло.

Перелічені компетентності неможливо напрацювати під час індивідуальної роботи, а саме таких її видів, як контрольна, РГР чи курсова, що зазвичай прописані у Навчальних програмах дисциплін. Вказані компетентності можна напрацьовувати виключно при проектній роботі, наприклад, у групах з 3-6 студентів, які укладаються із загальної чисельності студентів, що вивчають певну дисципліну.

Але такий підхід до роботи студентів викликає значні труднощі як при його організації, так і при оцінюванні результатів і участі кожного студента у групі.

З метою найбільш широкого обговорення проблеми були використані сучасні методи ведення діалогу фахівців у освітянській групі «Новини вищої освіти» соціальної мережі Facebook. Пост викликав певний інтерес, в обговоренні взяли участь більше 20 фахівців з різних ЗВО України, незважаючи на те, що

більшість викладачів на той період була у відпустці, а частка працювала у приймальних комісіях.

Загальний висновок, який можна зробити з обговорення: проблема «групових занять» є нагальною, цікавою, але такою, що «багатьма використовується, але ніде не описується». Найбільш точно це висловила доцент Харківського національного університету радіоелектроніки Лариса Чала: «Курсові у нас індивідуальні. А ось лабораторні роботи я особисто роблю «бригадними»... студенти поділяються на бригади, у кожного в бригаді своя роль. Кожен з них оцінює роботу кожного. На виході – готовий проект з документацією. Ні в яких методичках я цього не прописую». А ось начальник навчально-методичного відділу в Ізмаїльській державного гуманітарного університету Віктор Дроздов зазначив: «...Достатньо індивідуальні завдання прописувати лише в робочих програмах». Найдалше у використанні «групової роботи» продвинулася Києво-Могилянська академія, доцент якої Олексій Олецький повідомив: «Ми практикуємо, у нас навіть курси такі були. Я особисто в куррікулах пишу, що є такий вид роботи... Оцінювання групової роботи – складне питання, ...особисто я для диференціації використовую співбесіду або питаю в тимлідів про внесок кожного. В більш серйозних випадках практикуються інші підходи».

На думку автора доповіді в ОДАБА теж слід започаткувати такі форми роботи студентів, як «групова (бригадна) робота над проектом». Організація такої роботи у групі (бригаді) проходить у декілька етапів:

1. Визначення мети і завдань проекту
2. Закріплення за учасниками проекту «ролей» і розподіл завдань на «роль»
3. Робота над проектом, надання і захист звіту про роботу
4. Пропонування критеріїв оцінювання і оцінювання кожного члена «бригади»

«Ролі» можна запропонувати такі :

teamleader (тімлід) – керівник «бригади», генератор ідей для проекту;

bookbuilding (букблдинг) - здійснює пошук інформації, оформлює остаточний звіт;

coder (кодер) - програміст, створює програмний код;

тестувальник – тестує програмний код, вносить пропозиції щодо його доопрацювання.

Найбільш складним є оцінювання якості такої роботи і внеску кожного учасника. Пропонується інтегрування таких підходів, як «студентська оцінка» колег по проекту і «оцінка викладача». Але обидва ці підходи слід проводити керуючись загальним методом, у якому виділити:

Оцінку наданого на захист продукту (зазвичай це є програмний код):

Критерій	Показник
Функціональність	Сфера використання, відповідність призначенню
Експлуатаційні якості	Зручність, простота масового використання
Оптимальність	Найкраще поєднання швидкості виконання, затребуваних ресурсів пам'яті, загальна естетичність коду
Новизна, унікальність, оригінальність	Визначити наявність аналогів, можливий короткий порівняльний аналіз

Оцінку захисту (презентація, оформлення) **проекту**

Критерій	Показник
Системність, лаконічність, аналітичність	Єдність, цілісність звіту від мети до кінцевого продукту, наявність міркувань і висновків, бібліографія
Дизайн і наочність	Композиційна цілісність і якість наданих «художніх» фрагментів, наявність анімації її зв'язок із голосовим текстом
Відповіді на питання	Розуміння суті питання, повнота відповіді при наявній стислості відповіді
Особистісні прояви доповідача	Впевненість, володіння собою і аудиторією, культура мови і поведінка. Наполегливість у відстоюванні своєї точки зору. Імпровізаційність і винахідливість, емоційна забарвленість мови

На кожен вид оцінки можна виділити однакову кількість балів так, щоб у сумі було додержано загальний бал, що виділяється на оцінювання роботи в цілому.

Слід зазначити, що затрати часу викладача на організацію, керування і оцінювання такої роботи будуть ніяк не менше, ніж «добре відомі» години, які ми зазвичай пишемо на кожного студента в індивідуальних завданнях за видами.

Вважаю доцільним не поспішати бюрократизувати такий вид діяльності, як «групова (бригадна) робота», дозволивши за потребою зазначити можливість такого роду діяльності у Навчальній програмі дисципліни, але всіляко заохочувати викладачів запроваджувати «бригадні проекти» і ділитися напрацюваннями.